

KURSPLAN

Religionskunskap för lärare åk 7-9, (1-45). Ingår i Läraryftet, 45 högskolepoäng

Religious Studies for Teachers in Junior High School, 45 credits

---

Kurskod:	UR7N10	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	VD 2020-04-03	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Gäller fr.o.m.:	Hösten 2020	Ämnesgrupp:	RV1
Version:	1	Fördjupning:	G2F
		Huvudområde:	Religionsvetenskap

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- Redogöra för olika ämnesområden, centrala begrepp och teman inom ämnet
- Förklara centrala etiska begrepp och teorier
- Beskriva och förklara principer för etisk argumentation och argumentationsanalys
- Redogöra för olika religioners historiska utveckling och nutida betydelse
- Beskriva och visa förståelse för religionssociologiska och religionspsykologiska perspektiv på religion
- Beskriva och förklara kopplingar mellan religionsämnet och den religionsvetenskapliga ämnesdidaktiken
- Redogöra för olika tolkningstraditioner och synsätt i olika religioner
- Redogöra för de kristna samfundens tro, historia och idéutveckling samt deras utbredning, särdrag, organisation och fromhetsliv
- Redogöra för olika religiösa företrädares synsätt i relation till makt och genus, historiskt såväl som i nutid
- Beskriva religiösa traditioners betydelse för praxis och ideal när det kommer till makt, genus, familj och sexualitet

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- Kommunicera och reflektera över religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar
- Analysera och diskutera etiska problem och teoribildningar i text och kommunikation
- Planera och genomföra undervisning samt bedöma lärande inom religionskunskapsämnet
- Använda MIK-verktyg i olika lärandesituationer
- Använda religiösa texter i olika undervisningspraktiker
- Utveckla ett helhetsperspektiv i undervisning om religion och livsåskådningar genom vilket deras mångfald, historiska utveckling, riter och lära kan knytas till både kulturarv och individers existentiella upplevelser

- Reflektera över olika aktiva kristna samfunds särdrag och identitet utifrån ett historievetenskapligt perspektiv.
- Analysera relationen mellan religiösa traditioner, makt och genus
- Reflektera över hur samhälle och religiösa organisationer påverkar varandra
- Tillämpa relevanta didaktiska verktyg som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
- Bedöma och dokumentera elevers arbete i relation till forskning om elevers olika förutsättningar och behov

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- Förhålla sig kritiskt och analyserande gentemot religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar och fenomen
- Kritiskt granska läromedel inom ämnesområdet utifrån aktuella styrdokument
- Kritiskt reflektera över samt värdera olika former av kunskapsredovisning, bedömning och betygssättning inom religionskunskapsämnet
- Kritiskt diskutera och problematisera den historiska utvecklingen av kristendomens traditioner i relation till bredare samhälleliga fenomen såsom politik och idéhistoria
- Kritiskt reflektera över kristendomens historiska och nutida roll i det svenska samhället
- Kritiskt bedöma och värdera en etisk argumentation med hjälp av argumentationsanalytiska principer
- Kritiskt analysera och värdera diskussioner om religiösa traditioner ur ett vetenskapligt och icke-konfessionellt perspektiv

Innehåll

Kursen utgörs av åtta delkurser varav sex berör ämnesteoretiskt innehåll och två berör ämnesdidaktik. Under termin ett och två läses ämnesteori parallellt med ämnesdidaktik. På så sätt kan didaktiken ges kopplingar till just den aktuella ämnesteoretiska delkurs som för tillfället är aktuell. Under termin tre läses de ingående delkurserna separat.

Verktyg för varierande arbetssätt används för att bearbeta innehållet. Detta sker genom föreläsningar, seminarier, workshops och diskussioner under de campusförlagda träffarna samt med hjälp av litteraturen. Diskussionsforum möjliggörs mellan campusträffarna via digital lärplattform

Delkurser

Introduktion till religionsvetenskap, 2 hp

Religionsvetenskapen är till sin natur ett mångfacetterat ämne och studeras många gånger tvärvetenskapligt. I denna korta delkurs introduceras ämnesområdet genom att lyfta fram och presentera de olika forskningsområden som ryms inom religionsvetenskapen, centrala religionsvetenskapliga begrepp samt en del forskningsmetoder.

Etik och livsfrågor, 7,5 hp

I denna delkurs fokuseras livsfrågor, centrala etiska begrepp, etisk teoribildning samt argumentationsteknik och- analys. Reflektion, diskussion och analysförmåga tränas genom bland annat seminarier och skriftliga uppgifter. Litteratur som läses utgörs av alltifrån äldre

moralfilosofiskt material (såsom exempelvis Aristoteles och Immanuel Kant) till modernare studentlitteratur och vetenskapliga artiklar.

Religionshistoria, 10 hp

Delkursen Religionshistoria behandlar främst fyra av de så kallade världsreligionerna; islam, judendom, buddhism och hinduism samt fornnordisk och samisk religion. I kursen fokuseras religiösa texter, läror, sedvänjor och uttryck, både med ett historiskt och ett nutida fokus samt i en internationell såväl som i en nationell kontext. Föreläsningar varvas med textseminarium där studenterna får tillfället att diskutera och reflektera över ämnet.

Religion, individ, samhälle, 3 hp

I denna, något mindre, delkurs lyfts religionssociologiska och religionspsykologiska frågor. Några klassiska teoretiker och teorier diskuteras och sätts i relation till det moderna samhället. Även sekulariseringsteorier fokuseras och studeras.

Religionsdidaktik I, 7,5 hp

Denna första religionsdidaktiska delkurs läses parallellt med ovanstående delkurser vilket gör att många moment kan kopplas till det studenterna får tillfället läser inom ämnesteorin. Delkursen har en introducerande del som presenterar religionskunskapen som skolämne i historia och nutid samt aktuella styrdokument. Övriga delar i kursen berör pedagogisk planering med fokus på bland annat det mångkulturella klassrummet, bedömningsperspektiv i planeringsfasen och språkutvecklande arbetssätt, prov och provkonstruktion samt lektionsplanering. Också MIK (medie- och informationskunnighet) utgör ett moment i denna delkurs. I kursen får studenterna delta i föreläsningar, seminarier samt en workshop.

Kristendomens historia, 5,5 hp

I denna delkurs fokuseras kristendomens historiska utveckling i relation till sociala, politiska såväl som till kulturella kontexter. Studenterna får också studera olika kristna kyrkor och samfund. Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier.

Religion, genus och makt, 3,5 hp

Delkursen fokuserar frågor och uppfattningar som rör makt, genus, familj och sexualitet i relation till olika religioner (dock främst med islam och judendom som exempel). Historiska såväl som nutida perspektiv på religiösa traditioners roll i samhället studeras och analyseras. Undervisningen sker främst i form av föreläsningar.

Religionsdidaktik II, 6 hp

Denna andra religionsdidaktiska delkurs går, till skillnad från den första, inte parallellt med andra delkurser utan är fristående. I kursen studeras didaktiska grundfrågor kopplade till religionskunskapsämnet, aktuell religionsdidaktisk forskning och didaktiska perspektiv på religioners roll i samhället. Ett tydligt fokus i delkursen är bedömning, återkoppling och betygssättning i religionskunskapsämnet samt en vidareutveckling av den första religionsdidaktiska delkursens moment kring språkutvecklande arbetssätt och lektionsplanering. Här fokuseras också teoretiska och praktiska frågor kring elevers olika förutsättningar och behov. Studenterna studerar även läromedel i religionskunskap (och granskning av sådana) samt

skolans värdegrund i relation till religionskunskapsämnet.

Undervisningsformer

Distansstudier med inslag av campusträffar. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp. I kursen används digital lärplattform.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet. Du som är anställd som lärare och har en behörighetsgivande lärarexamen utan att vara ämnesbehörig.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Undervisning och kurslitteratur utgör grund för examination. För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

En deltagare garanteras tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänd på minst 26 hp där detta kan erhållas.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Introduktion till religionsvetenskap: seminarier	0,5 hp	U/G
Introduktion till religionsvetenskap: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G
Etik och livsfrågor: seminarier	1 hp	U/G
Etik och livsfrågor: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G/VG
Etik och livsfrågor: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	5 hp	U/G/VG
Religionshistoria: seminarier	2 hp	U/G
Religionshistoria: individuell skriftlig inlämningsuppgift 1	4 hp	U/G/VG
Religionshistoria: individuell skriftlig inlämningsuppgift 2	4 hp	U/G/VG
Religion, individ och samhälle: seminarier	1 hp	U/G
Religion, individ och samhälle: individuell skriftlig inlämningsuppgift	2 hp	U/G/VG
Religionsdidaktik I: seminarier	5,5 hp	U/G
Religionsdidaktik I: individuella skriftliga inlämningsuppgifter	2 hp	U/G/VG

Kristendomens historia: individuell skriftlig inlämningsuppgift	3 hp	U/G/VG
Kristendomens historia: individuell skriftlig tentamen	2,5 hp	U/G/VG
Religion, genus och makt: individuell skriftlig inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G/VG
Religion, genus och makt: individuell skriftlig inlämningsuppgift	2 hp	U/G/VG
Religionsdidaktik II: seminarier	5 hp	U/G
Religionsdidaktik II: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	1 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt publiceras på lärplattform.

Kurslitteratur

Introduktion till religionsvetenskap, 2 hp

Svensson, Jonas & Arvidsson, Stefan (2010). *Människor och makter 2.0: En introduktion till religionsvetenskap*. Halmstad: Högskolan i Halmstad. 187 s.

Finns att ladda ner digitalt: <http://hh.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A376410&dswid=-3830>

Artiklar och övrigt material kan tillkomma om ca 20 s.

Etik och livsfrågor, 7,5 hp

Rachels, James & Rachels, Stuart (2008). *Rätt och fel. Introduktion till moralfilosofi*. Lund: Studentlitteratur. 237 s.

Singer, Peter (2002). *Praktisk etik*. Stockholm: Thales. 333 s.

Thomson, Anne (1999). *Critical Reasoning in Ethics. A practical Introduction*. London and New York: Routledge. 210 s.

Kompendium tillkommer om ca 250 s. (tillhandahålls digitalt).

Religionshistoria, 10 hp

Andersson, Daniel & Sander, Åke (2009). *Det mångreligiösa Sverige. Ett landskap i förändring*. Lund: Studentlitteratur. 546 s. I urval, s. 151-399

Groth, Bente (2002). *Judendomen: Kultur, historia, tradition*. Stockholm: Natur och kultur. 300 s.

Jacobs, Stephan (2010). *Hinduism today: An introduction*. London: Continuum. 182 s.

Keown, Damien (2013). *Buddhism: A very short introduction*. Oxford: Oxford U.P. 184 s.

Olsson, Susanne, Sorgenfrei, Simon (Red.) (2015). *Islam – en religionsvetenskaplig introduktion*. Stockholm: Liber. 352 s.

Kompendium och artiklar tillkommer om ca 150 s.

Religion, individ och samhälle, 3 hp

Furseth, Inger & Repstad, Pål (2005). *Religionssociologi – en introduktion*. Liber: Stockholm. 308 s.

Kompendium tillkommer om ca 200 s.

Religionsdidaktik I, 7,5 hp

Falkevall, Björn (Red) (2013). *Att undervisa i religionskunskap - en ämnesdidaktisk introduktion*. Stockholm: Liber. 178 s. (s. 31-99, 128-161).

Jackson, Robert (2004). *Rethinking Religious Education and Plurality. Issues in Diversity and Pedagogy*. London/New York: Routledge. 213 s.

Långström, Sture & Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. 190 s.

Löfstedt, Malin (Red) (2011). *Religionsdidaktik: mångfald, livsfrågor och etik i skolan*. Lund: Studentlitteratur. 219 s. (s. 9-47 samt fem kapitel i urval).

Odenstad, C (2014). *Ämnesdidaktik för SO-ämnena*. Malmö: Gleerups i urval s. 7-40 och 95-110. Artiklar tillkommer om ca 100 s. (tillhandahålls digitalt)

Kristendomens historia, 5,5 hp

Berntson, Martin (2014). Kyrkohistoria som del av religionskunskapsämnets identitet.

Reflektioner över läroplan och tillämpning. I Hans Albin Larsson (Red.). *14 röster kring samhällsstudier och didaktik*. Jönköping: Samhällsstudier & didaktik. (s. 15-53) 38 s.

Hedin, Christer (2017). *Kristendomens historia i Sverige*. Farsta: Molin & Sorgenfrei. 318 s.

Jacobsen, Douglas (2011). *The world's Christian's: who they are, where they are, and how they got there*. Malden, MA: Wiley-Blackwell. Läses i urval om ca 200 s.

Rasmussen, Tarald & Thomassen, Einar (2007). *Kristendomen. En historisk introduktion*.

Skellefteå: Artos & Norma bokförlag (s. 49-397) 351 s.

Artiklar och annat material om ca 20 s. tillkommer.

Religion, genus och makt, 3,5 hp

Broyde J. Michael & Ausubel, Michael (Eds.) (2005). *Marriage, Sex and Family in Judaism*.

Rowman & Littlefield Publishers. 352 s.

Esposito, John L. (2001). *Women in Muslim Family Law*. New York: Syracuse University Press. 160 s.

Roald, Anne Sofie (2009). *Muslimerna i nya samhällen: om individuella och kollektiva rättigheter*.

Göteborg: Bokförlaget Daidalos. 240 s.

Artiklar om ca 100 s. tillkommer.

Religionsdidaktik II, 6 hp

Barnes, L. Philip (Eds.) (2012). *Debates in religious education*. Abingdon: Routledge. 312 s. I urval om ca 150 s.

Franck, Olof & Stenmark, Mikael (Red.) (2016). *Att undervisa om människosyner och gudsuppfattningar*. Stockholm: Liber. 240 s.

Klingenberg, Maria & Lövheim, Mia (Red.) (2019). *Unga och religion. Troende, ointresserade eller neutrala?* Malmö: Gleerups. 213 s.

Lundahl, C (2014). *Bedömning för lärande*. Lund: Studentlitteratur

Litteratur tillkommer om ca 250 s. (tillhandahålls digitalt)